ΣΥΝ ΘΕΩ.

IVSSV ET AVTORITATE,

ILLUSTRIS FACULTATIS MEDICÆ,

ALMÆ EBERHARDINÆ,

PRÆSIDE

DN. ELIA RUDOLPHO

CAMERARIO, Philos. & Med. Doct. & P. P.

Conſiliario & Archiatro Wirtemberg.

h. t. DECANO,

Patrono, Præceptore ac Promotore ſuo Maxumo & nunquam non plurimùm venerando.

HISTORIAM ET CURATIONEM

ASTHMATIS RARIORIS,

Pro LICENTIA,

OBTINENDI SUMMUM IN ARTE MEDICA

Doctoratus Gradum,

Publico ac ſolenni Examini ſubmittit,

JOHANN-FERDINAND Kalckbrenner/

Heilbronnâs.

Ad diem 26. Aug. Anno M. DC. LXXXI.

IN AULA NOVA.

TVBINGÆ,

Ex Typographia Kerneriana.

Σ.Θ.

HISTORIA & CURATIO ASTHMATIS RARIORIS.

VOcatur *Medicus* manè hora circ. octav. celeri pede & concitatâ voce ad *Fœminam* quandam jam jam, ut vocans ancilla referebat, morituram: advolans quaſi invenit *Ipſam* ſedentem in Sellâ, difficillimè & frequentiſſimè reſpirantem, anhelantem, cum tanto ſibilo, ut inſtar fiſtulæ tenuioris pectus reſonaret, extremis frigidam, capite nutantem, brachiis quaſi reſolutam, vix verbum proferre valentem, pulſum debilem, parvum, rarum, tardum, inæqualem. Naribus, labiis & pulſibus, cum ad manus mox nihil aliud eſſet, *aſpergit S. V. feneſtras* apertas, quia ſatis ſpatioſum ac amplum conclave, *claudi* jubet, *fumo* jam jam ab Adſtantibus excitando *interdicit*, *faſcias*, pectus ac abdomen ſtringentes, laxare ac auferre jubet, Adſtantibus ſummum *indicat* periculum, *præſcribit* ſtatim: ℞. ▽ *aſthmat.* ℥iij. *ſyr. de Praſio. Oxym. ſquillit.* ana. ℥vj. M. D. ℞. *Sperm. Cet.* ℈ij. d. & ℞. *Eſſent. ſuccin. Elix. vit. Maj. Q.* ana ʒj. M. d. S. Anſtrich. ℞. *Vngt. pectoral.* ⁰₀ *Chamomill.* ana ℥vj. M. d. ad Oll. Iſtam *Mixtur.* ſæpius 2. vel 3. cochlear. quantit. *pulverem* mox cum juſculo calido exhibere, *Elixiris* mixti parum naribus, pulſibus ac temporibus ſubinde applicare, *linimento* pectus calidè inungi, extrema fortiter linteaminibus aſperis calidis *fricari*, *Adſtantium* inutilium turbam exire jubet. Quibus per horæ quadrantem frequen-

ter exhibitis & applicitis *tuſſire*, *expectorare* Ægra, & remittere aliquantum cœpit malum. *Medicus* continuationem executionis conſiliorum ſuadens, domum repetit. *Veſperi Ipſam* viſitans per expectorationem rejectam magnam muci partim valdè viſcidi, partim ſpumoſi copiam cernit, & percipit, ab *Ipſius* abitu ſenſim ſenſimque magis remiſiſſe malum, ut hora elapſa, & hactenus repetita vice iterum per hypocauſtum deambularet, ceu antea, excepto, quod inſignis membra teneret laſſitudo. Colloquium ergò & *Examen* cum *Ægrâ Medicus* inſtituit, rogans, ut narraret, quomodo hactenus, nam nunquam antehac Ipſius curam geſſerat, quà varia, de quibus ſigillatim quærebat, ſe habuerit, quo victu & vitæ genere uſa fuerit, & quæ hodiernum ſubitum præceſſerint paroxyſmum. Quæ partim *Ipſa* referebat & ad quæſita reſpondebat, partim *Medicus* obſervabat, ſunt ſequentia: Annus *ætatis 65. Pater* obeſus, catarrhis & difficultati reſpirandi ſæpiùs obnoxius, & catarrho, ut vocabat, ſuffocativo, tandem vitam finiens, *Mater* per totam vitam ſana, ſed anno *ætatis 56.* Apoplexiâ mortua, facilis à cibo *ſatietas*, *fames* rara, *ſitis* nulla, *inflatio* aliquando, præſertim poſt cibum copioſiorem ſumptum, abdominis, ſed absque inſignibus torminibus, alvus naturaliter aperta, aliquando fluidior, *pulſus*, mediocris, quà validitatem & magnitudinem, rarus, tardus & mollis, palpitatio *Cordis* per intervalla, ſed rarò, adoriens, per multos jam annos difficilis *reſpiratio*, ita ut nullum vehementem corporis motum tolerare potuerit, *ſenſuum externorum* quædam hebetudo, *judicium* ſatis acutum, *memoria* non ſatis firma, *ſomnolentia* nimia, *laſſitudo* ferè continua, tardior *motus* & ob hanc & ob difficilem reſpirationem, *muci* viſcidi per nares emunctio & *ſputi* lenti, craſſi excreatio antehâc frequens, per aliquod jam tempus remittens, *urina* pallidior juſto, tenuis, *ſudores* antehâc haud infrequentes, jam per tempus penitùs nulli, *menſes* olim 20. ætatis anno primùm erumpentes, ad 44. fluentes, ſtato quidem

dem tempore, ſed parci, craſsi, *fluor* aliquando albus, *fonticulus* nullus, ab *aëre* pluvioſo, nebuloſo & frigido, qualis tùm, læſio, à *catarrhis* frequens olim moleſtia, hactenus remittens, *habitus corporis* valdè obeſus & mollis, *cutis* alba, lævis, mollis, ad tactum frigidior debito, *cibus* conſuetus ex lacticiniis, fructibus horæis, oleribus, frixis, rarò ex piſcibus aut carnibus, nimia ſæpè quantitate, non tàm ob appetitum, quam ob diuturnam ad menſam moram aſſumptus, *otium* nullum, ſed tales muliebres labores, qui ſedendo ob difficultatem ad motum ante indigitatam peragi poſſunt, *ſomnus* longus & profundus, *curæ* non intenſæ, ſed ordinariæ & aſſuetæ, *pilulæ de ſuccin. Craton.* antehac, contra catarrhos menſtruatim aſſumptæ, hactenus intermiſſæ. Optabat ægra, ut liceret aliquandiu vitam, ut hactenus, licet ob corporis molem & difficilem reſpirationem valdè moleſtam, protrahere, modò avertatur omnis paroxyſmus, ceu hodiernus, nam aliâs ſe ipſum ſuperare non poſſe. Surrexiſſe enim ſe è lecto horâ 7. indutam veſtibus, menſæ aſſidentem preces ad DEUM matutinas miſiſſe, poſt ſellæ, in qua *Ipſam* deprehenderit *Medicus*, inſidendo, absque ſingulari moleſtia nendo tempus triviſſe, ſubitò verò dyſpnœam augmentum cepiſſe & intra breviſſimum tempus ad eam ἀκμὴν, quam viderit, perveniſſe, fuiſſe ſe morti proximam, pectus ſummo & graviſſimo preſſum pondere, membra omnia jam fuiſſe frigida, & emortua. *Medicus* ſuadet, ut aſſumat manè & veſperi *pulv. ſeq.* doſin cum *mixt.* quantit. 4. cochl. ſæpius verò *Elect.* caſtan. quant. ℞. *rad. ari ppt. Ireos Flor. helen. ſperm. cet.* ana. ʒiß. *flor. ſulph. benz.* ana. ℈ß. *ſacch. cand.* ℥ß. M.F. Pulv. divid. in 16. dos. æq. ℞. v. *veron. ſimpl. cum vino,* ana. ℥iij *Oxymell. ſquillit.* ℥iß. M. d. ℞. *Conſerv. veronic.* ℥ij. *fl. anthos.* ʒvj. *cort. arant. condit.* ʒiij. *Nuc. Ind. condit.* ʒij. *ſyr. cort. citr.* q. s. M. F. *Elect.* d. *ad Oll.* Altero die horâ 2. pomerid. iterum citò citò advocatur *Medicus*, qui *Ipſam* aſthmatico, ut die præcedente, paroxyſmo vehementiſſimo

fere ſuffocatam reperit, imperat citam heſternorum adhuc exigua portione præſentium exhibitionem & applicationem, propinat *potiunc.* ſeq. ex pharmacopolio ad præſcriptum allatam: ℞. *Gumm. ammoniac. in* ✝ *ſquill. ſol.* ℈ij. ▽ *veronic. c. vino* ℥iß. *ſyr. Iujub.* ℥ß. M. D. Quibus educto per excreationem iterum copioſo muco cum aliquali ſpumæ quantitate, & hic intra brevius ferè quàm heri tempus profligatur paroxyſmus. Reliquum tempus *Medicamentis prioribus* ſatis tolerabile redditur, *cibus* mediocriter appetitur, aſſumitur, alvus reſpondet, *reſpiratio* conſuetè licet difficulter ſuccedit, ad quartum usque diem, cujus hora 1. nocturna vehementiſſimus iterum invadit Ægram in lecto decumbentem paroxyſmus, ſed & iterum brevi tempore dictis Medicamentis & reiterata potiuncula cum excretione ſputi copioſi profligatur. Per quatriduum *pulv. mixtur.* & *Elect.* continuantur, absque ullo ampliùs ſuperveniente paroxyſmo. Ut porrò tales præcaveantur inſultus ſubiti, *pulv. ſeq.* ſeptimanatim bis ter, vel etiam quotidiè manè & veſperi uſurpandus: ℞. *rad. ar. ppt.* ʒij *helen. Lign. Saſſafr.* ana ʒj. *Trag. Gabelkov. Tab. man. Chriſt. perlat.* ana. ℥j. M. F. *pulv.* dos. ʒß. vel cum *juſcul.* vel cum *aq. veronic. Pilulæ* tertio poſt quodvis Novilunium die deglutiendæ: ℞. *Extr. Pil. Marocoſt.* ʒß. *Magiſt. Ialapp.* gr vi. M. F. *Pil.* numero XL. pro 2. dos. Excitandus *fonticulus* in brachii ſiniſtri loco debito. *Diætam* ut ad leges Medicas accuratiùs inſtituat, omni ſtudio nitatur *Ægra*, cibos condiat *petroſelin. rad. aromat.* aliquantum largiùs, à cibo & ante cibum *corpus* leviter *exerceat*, etiam alio tempore, *ſomno* non nimis indulgeat. Quibus obſervatis *Dei Gratiâ* vitam jam tranſigit per biennium ab iſtis paroxyſmis liberam.

ANA-

ANALYSIS.

Thes. I.

CUm de *Diſputationis* Themate *Inauguralis* mecum deliberarem, Conſilium à *Magnis* nunquam non mihi Venerandis accepi *Patronis*, ut *Aſthma* ſeligerem, cui debitum præſtiturus obſequium modò recenſitum Caſum examinare, & *Solenni Examini* ſubmittere decrevi, inductus raritate affectus, & maximâ ab iſto examine in Praxi, cui ſua Medicus debet dicare ſtudia, ſperandâ utilitate. *DEUM T. O. M. Summum corporis & animæ Archiatrum*, ut omnia feliciter cedant, anhelantibus *invoco* precibus, ut gratiæ ſuæ rore mentem meam vegetet, quò omnes cogitationes meæ ſecurum & tranquillum veritatis portum attingere, ſalutemque proximi promovere queant.

II. *Aſthma* an à τῷ ἄω, ſpiro, an à τῷ ἀσθμαίνω, aut ἀσθμάζω, anhelo, ſuſpiro, an à τῷ ἄσματι, cantu, ſ. ſono dicatur, Medico, cujus tàm ſubitum poſcebatur auxilium, non dabatur diu diſquirere, hinc & ego ſuperſedeo.

III. *Aſthma* dixi hunc affectum, eſt enim *difficilis, frequens, anheloſa, cum ſibilo & magna pectoris contentione, reſpiratio, ſine febre, ab aëris & ſanguinis per pulmones tranſitu multùm impedito, orta.* Hæc deſcriptio diſtinguit *Affectum* hunc non ſolùm ab ἄπνοια, in qua ablata penitùs eſt, à δυσπνοίᾳ, ubi tam vehementer læſa non eſt reſpiratio, ab ὀρθοπνοίᾳ, quâ detentis non niſi erecto corpore reſpirare licet, ſed & à reliquis *Aſthmatis* iisque variis, ut in cauſarum enodatione ac recenſione patebit, ſpeciebus; hinc *Rarius* vocavi *Aſthma*, quia à tali cauſa, cum talibus junctis ſymptomatibus, ut nihil convulſivi, ſivè ſolitariè, ſive junctim, nulla agitatio accedat, ut tali infra determinando modo cauſa agat, haud frequenter, ſed rarò, imò rariſſimè, ſi accurata inſtituitur conſideratio, obſervatur. *Nec obſtat*, quòd *Medici* haud pauci non ſolùm frequentiſſimam hanc *Aſthmatis* dicant ſpeciem, ſed & *Quidam* hanc ſolam non aliam recenſeant ac exponant. *Catarrhum ſuffocativum*, ſed non *Veterum*, ſi quis dicere vellet, per multos *Recentiores* liceret, qui hunc non tàm à catarrhoſo capitis depluente imbre, quàm tranſitu ſan-

guinis

guinis per pulmones à cauſâ nonnunquam nimis agitante, nonnunquam in grumos, concretiones, ſtagnationes cogente, impedito deducunt.

IV. *Subjectum* ſunt potiſſimùm *Pulmones*, iſtud ex leviſſimis & tenuiſſimis membranulis extenſis, & ſinuatis penè infinitas veſiculas orbiculares & ſinuoſas efformantibus aggregatum, ex tubulis diverſis & valdè intricatis conflatum viſcus, cum vaſis ſuis, arterioſis publicis & privatis, venoſis, lymphaticis, ac meatibus, & *Aſpera Arteria*, ſive *Trachea* cum ſuis canalibus. Sub diverſo reſpectu ſunt *Subjectum* & *Cauſale*, & *Paſſivum*. Sub poſteriori verò conceptu *muſculos*, quos *Quidam* magno numero recenſent, potiſſimos tamen hîc *intercoſtales exteriores & interiores, ſerratos poſticos ſuperiores & inferiores, levatores coſtarum, cervicales deſcendentes, levatores ſcapularum & rhomboidaos, diaphragma, coſtas, ſternum, claviculas, ſcapulas* non excludo. *Trachea* enim cum ſuis ramificationibus ſive productionibus cartilaginoſis in cavitate ſuâ, in ſtatu ſano ſatis quidem patula, facilè anguſtatur, &, ut hîc, obſtruitur, ut ſufficientem aëri tranſitum deneget, hinc & ipſe dilatare veſiculas illas debitè non valet; *Pulmones* quà vaſa ſua, bronchia ſ. fiſtulas Æolias multiplices, ductus varios minus itidem quàm deberent, patent tàm aliena, quàm propria culpa; motus ergò iſte ſ. reſpiratio læditur, depravatur, ad quam cum concurrant *Partes illæ dictæ*, neceſſariò & ſimul patiuntur ac ab ordinaria aliâs ac naturali actione deviant. *Caput* ac *extrema* ſimul affecta fuiſſe, ſymptomata reliqua, & eorum cauſæ, uberiùs infra exponendæ, teſtantur.

V. *Cauſa* eſt *Aëris & Sanguinis per pulmones tranſitus multum impeditus*. *Iſte* enim cùm liberè laryngem, tracheam, ejusque diverſos per pulmones diſperſos ramos ſubire, per eosdem ſe expandere; *Hic*, ſi per arteriam pulmonalem ſ. venam arterioſam ejusque ramulos per pulmonum veſiculas diſperſos meare & per venam pulmonalem ſ. arteriam venoſam ad Cor remeare indeſinenti circulo, ſi per arteriam *Ruyſchij* bronchialem debitè affluere & comitem venam refluere non poteſt, & in tali circuitu vehementer impeditur, hic *Ægra* mox oritur affectus. *Cauſæ* autem iſtum tranſitum *impedientes, ſufflaminantes*, expanſioni ac motui iſti *remoram ac obicem ponentes*, ſi *Obſervationes* varias *Medicorum* & *Experientiam* conſulimus, plures imò plurimæ ſunt, quas breviſſimis recenſebo, & quæ in hoc Caſu removendæ ſint, exponam.

VI. *Non*

VI. *Non* peccavit hîc *Aër*, miaſmatibus, ut vulgò accuſari ſolet frequentiùs, *venenatis*, non particulis iſtam in pulmonibus ſanguinis rarefactionem, attenuationem intendentibus, ſive à nitro, quod ſi feceris, haud levibus te implicabis difficultatibus ac dubiis, ſive aliundè deducas. Nec *enim* ſymptomata, ſive virulentiam illam, ſive nimiam ſpirituaſcentiam inſequentia hîc ſe prodebant. *Non prima* aëri occludebatur *via*, quæ per nares, fauces & guttur eſt, à variis modò nativis modò aſcititiis conformationis vitiis haud raro occludi ſolita; tale *enim* Hiſtoria nullibi recenſet; *Nec* indicia Eadem proponit, quæ mali hujus cauſam monſtrent, *Aſperæ Arteriæ* anguſtiam, compreſſionem, ſive ab internis, ſive ab externis, pituita lenta, viſcida in membranæ conſiſtentiam coacta, tumoribus variis, anevriſmatibus, concretionibus polypoſis, lapidoſis, ſanguine extravaſato, pure, thymo vitioſo, pinguedine copioſa, oſſiculis, lapillis, fabis, monetis, avellanæ nucis putamine, pilis, uvæ acino, laqueo, &c. *Nervos* huic vaſi ejusque ramis inſertos, *fibrasque nerveas*, nervos & fibras quas *Quidam pulmonum* motui & expanſioni præficiunt, quæ *muſculis intercoſtalibus & diaphragmati* motum largiuntur, à ſpasmodicâ affectione, quæ in Aſthmate, quod *caducum pulmonum* vocat *Helmontius*, frequens eſt, hîc liberat ſibilus, ſtertor, pondus gravans, abſentia partium inflationis, corrugationis, contractionis convulſivæ; à vulnere aut alia continui ſolutione præcedentia abſolvunt.

VII. *Non* erant in hâc *Ægra Pulmones* deficientes, exiccati, aut quaſi fumigati, corrugati, aut indurati ut vitri inſtar ſint fragiles, lapideſcentes, non magnitudine, aut mole peccantes, inflati, à ſanguine extravaſato, grumoſo, ſpumoſo, diſtenti, non inflammati, exulcerati, vulnerati, tumidi, ſcirrhoſi, putridi, coagulati, gangrænoſi, ſphacelati, non à tuberculis, abſceſſibus, ſtrumis, carunculis, oſſibus, calculis, veſicis inſtar hydatidum, glandulis, concretionibus grumoſis, quaſi carneis, membranaceis, vomica, pure obſeſsi, metallicis mineralibus fumis ac vaporibus atomis ſ. particulis ſebaceis infecti, non à fragmentis vertebrarum carie exeſarum, à dorſi ſpinâ contortâ læſi; Vaſa non rigida, non vulnerata: *Veſiculæ* illorum ſinuoſæ non juſto denſiores, ſive à ſolutione & iterum facta unione continui, ſ. ab alia cauſa, non coaleſcentes. Quæ ſingula prægreſſa non ſenſim, ſed ſubitò & brevi facta generatio & ſolutio graviſſimi mali, tùm potiſſi-

mum expectoratio auferens illud, ſibilus, ſputum, obeſitas, & tuſſis non ſicca probant. *An* annexi coſtis & vicinis partibus per fibras, quæ membranaceæ, carneæ nonnunquam, aliquando ex viſcida pituita in tenaces membranulas inſpiſſata, coagulata, oriuntur, fuerint & probabiliter non tamen indubiè *affirmare* licet. Febris doloris, & externorum lædentium abſentia, citum per attenuationem & expectorationem muci copioſi, auxilium, *diaphragma* & *muſculos pectoris*, ab inflammatione, pure innatante, materia viſcida tenaciſſimè adhærente, inflammatione, vulnere, ulcere, aut alia continui ſolutione, à corpore quocunque ſ. maſſa annexa immunes eſſe dicunt. *Vaſa* tàm *arterioſa* quàm *venoſa* è corde ad pulmones, & hinc brevi circulo ad Cor ſanguinem vehentia, ob ante dicta continuum habebant indivulſum, nec, quod *Quibusdam* placet, convulſivè coarctabantur.

VIII. *Nec Cordis* nimiam magnitudinem, ſpaſmum, nec nimiam circa Cor & pulmones pinguedinem, nec *pericardium* craſſius cordi undique adnatum, aqua repletum ac diſtentum, inflammatum, ſuppuratum, nec cartilagineam *coſtarum* partem in oſſeam ſubſtantiam induratam quis hic accuſabit. Recenſita in Hiſtoriâ & infra exponenda, ſimul & propria ſigna deficientia etiam *exulare* è cauſarum huc ſpectante foro jubent nimium *mammarum* pondus, *æſophagi* tumorem, obſtructionem, aut alium morbum, aſſumptos *fungos*, *helleborum album*, *aconitum*, *Bella donna ſ. ſolanum furioſum*, *Mercurium vitæ*, *ventriculi*, & *omenti* vitioſum in thorace ſitum, *illum* à quacunque cauſa nimis diſtentum, *pancreatis* nimiam molem, *hepatis* magnitudinem auctam aut aliud vitium, *lienis* tumores, abſceſſus, &c. *abdominis*, *pectoris* hydropem, *meſenterij*, *omenti* tumores, glandulas, pinguedinem, abſceſſus, *renes* purulentos, calculoſos, *uterum* tumefactum, diſtentum, nimis magnum; Cerebri ſubſtantiam à ſero profundiùs illapſo, quàm ut commodè ac expeditè ſatis recipi poſſit, preſſum, *ſcabiem*, ſimiliter ac *arthritidem* retropulſam. *Anginam* illam peſtilentem, ignivomum gulæ ulcus, quod Syriacum & Ægyptiacum vocare ſolent hîc relego, quia puſtula, febris, ulcus, cruſta & alia abſunt, itidem *variolas*, *peſtem*, *febres malignas*, ob ſigna abſentia; *Morbum hypochondriacum* aut *ſcorbutum*, quia ſymptomata hîc familiaria, ſive ſingula, ſive pleraque, ſive quædam, quæ inter ſunt tenſiones dolorificæ hypochondriorum, ructus, rugitus, vomitus, cardialgia, vertigo, aurium tinnitus, triſtitia absque

cauſa

dolores vagi, gingivæ cruentæ, maculæ variæ, arenulæ in urinâ rubicundæ &c. non apparuerunt, quia antaſthmatica antiſcorbutica profuerunt.

IX. Spiritum *non* depravavit *Sanguinis* nimia quantitas, vel ebullitio, nulla enim plethoræ ſigna, habitus corporis obeſus, non εὔσαρκος, (probè enim diſtinguendi) color faciei non roſeus erat, pauperiorisque ſanguinis pleraque ut patebit, aderant indicia. *Non* ejus bilioſæ, aduſtæ, acres, lixivioſæ, æſtuantes particulæ, nullus enim corporis æſtus aut præcordiorum, non pulſus concitatus, nec urina multùm tincta adfuit; *Non* ſanguis vappeſcens ſubitò ab externâ cauſâ agitatus, nulla enim talis, inprimis nullus nimius corporis aut animi motus, præceſſit. *Non* ſanguis nimiùm quâ texturam ſolutus, quia nihil catarrhalis prægreſſum, aut junctum fuit. *Non* nimiùm ſtrictus, febris enim aberat, & econtra phlegma copioſum prodebant ſingula. *Non* ſerum à capite depluens, nec enim (ponam ex hypotheſi notâ vias ab ipſo ad pulmones) catarrhus adfuit. *Nec* copioſum, tenue, ſive vaſorum lymphaticorum, ſive proprio ſive glandularum vitio hîc collectum, Ægra enim erat obeſa, nec tale eijciebat per ſputum, quod ſimiliter nec tinctum, quod variè aliàs fieri ſolet, multò minus atramentum referens notavit.

X. *Nec* accuſare licet *Flatus*, ſive in thorace, aut ipſius, ſive inferioris ventris partibus contentos, fluctuantes, diſtendentes; nulla enim audiebantur murmura, nulli, remittente malo, emiſsi flatus, per ſuperiora, aut inferiora, non à paſtu, non à motu corporis ſubitum iſtud obortum ſymptoma, nulla iſtam p. n. effervefcentiam, iſtud ſylveſtre Gas prodentia ſigna, tenſiones, ructus, cibi flatulenti &c. prægreſſa vel comitata fuerunt. *Nec* antimoniales, arſenicales, Mercuriales Vitrioleos, aluminoſos, ſalinos, nitroſos, ſulphureos *vapores*, ut in iis, qui Vulcano ad expiſcanda Naturæ arcana litant. *Spiritus* in hâc Ægra *vitales non* efferi, enormontici erant, nec enim ulla febris, ullus percipiebatur orgaſmus; *nec animales*, omnis enim doloris acuti, Archæi furibundi, ſpaſmi abfuit ſignum, Idæa, ſpecies. Quod & cauſam Aſthmatis illius, quod hodiè *mixtum* vocant, hîc *non* egiſſe probat. *Singulæ* igitur hæ primo ſaltem monſtratæ digito ab ipſa verò comprobatæ *Experientia* aliàs *Aſthmatis* hujus vel illius *cauſæ* in noſtrâ hâc *Ægrâ* incuſari jure *non* poſſunt.

XI. Accuſatur verò *Aëris & ſanguinis multum impeditus tranſitus.* Impedit *Iſtum* ſubiturum, ſeſe per tracheæ ramos ad pulmonum veſiculas

ſurum *mucus* quidam lentus, viſcidus, limoſus, pituitoſus; *ſerum*, quod à totius maſſæ ſanguineæ reliquâ parte ſecedit hîc ac ſecernitur, quod ab Archæo pulmonum generatur, *lympha*, quæ ex lymphaticis vaſis quacunque de causâ malè conformatis, apertis hûc fluxit, ex glandulis tracheam & bronchia cingentibus transcolata fuit; Lympha hæc & ſerum jam antea aliquantum viſcidum, limoſum, à craſi devians, ſpiratione iſta frequenti, aëre irruente frigido, magis ac magis incraſſatur, & viſcidius redditur, anguſtiæ ſpeciem, *obſtructionem* dictam, viis ac meatibus per pulmones inducens, quæ & ſanguinem in motu ſuo circulari, quo minus liberè permeare poſſit, ſufflaminare creditur. Aër enim ſeſe non ſufficienter diffundens & expandens expanſivum dilatatorium motum pulmonum, qui ad tranſmittendum ſimul ſanguinem facit, imminuit, retardat. *Non* autem in Ægra propoſita hæc *ſolùm* viarum ac meatuum obſtructio à muco iſto viſcido, ſed etiam in *Ipſo* movendo *Sanguine* hæſit cauſa! *Sanguis* enim in volatilitate debita, calore, deficiens, nimis viſcidus, craſſus, ſpiritibus ſufficientibus, debitâ craſi præditis, non inſtructus, non debitè efferveſcens, attenuatus, rarefactus, agitatus, non ritè accenſus, crudior, depauperatus, particulis potiùs fixis, aqueis, terreſtribus, quàm volatilibus & ſulphureis quæ abſumptæ aut ſuppreſſæ ſunt, præditus, ab heterogeneis variis ſeroſis, lymphaticis, deviantibus, pituitoſis recrementis, ſui hîc juris factis, inquinatus moveri per pulmones motu ſuo ordinario nequit, ſtagnat, ſiſtitur quaſi, ad æqualem circulum ineptus redditur. Subitum iſtum paroxyſmum, ſola iſta limoſa, mucoſa obſtructio, quia nulla agitans præceſſit cauſa, quia ſpirituum pauperiem, diſcraſiam, effœtum languorem, proſtrationem ſingula, ut mox patebit, monſtrant, non induxit, ſed junctas hìc contulit operas ſanguis cum ſpiritibus dicto modo conſtitutus in talem ſtatum ſubitò, ceu aliàs frequentiſſimè in contrarium nimirum orgaſmi, furoris, diſſipationis, reſolutionis &c. ſtatum dejectus, *Spiritus enim vitales* deficientes, languidos, torpidos, minùs activos, *animalium* penuriam & dejectum vigorem dictâ cauſarum ſeriei etiam inſerunt ac jungunt. Quin & ad viarum accuſatam anguſtiam ac motus ſufflaminationem *nervoſarum* in iſtis locis *partium*, *muſculorum*, *fibrarum* quædam relaxatio, obſtipatio, ob ſanguinem & ſpiritus animales in pituitoſo hoc corpore minùs activos ac ſubtiles acceſſerit, nullus dubito. *Acidum*, ſi ejus terminos more *Quibusdam* hodiè uſitato extendo latiùs, accuſandum hîc venit, ſin anguſtioribus & debi-

tis

tis includo cancellis, abſolvetur. Non enim tàm coagulatus ab acido auſteto, quàm crudior minus ſpirituoſus & dejectus eſt ſanguis.

XII. Huc autem ſuam contulerunt operam *Ætas*, *Sexus*, *Habitus Corporis & Temperamentum*, cujus *ſemina* à Parentibus cum hæreditate accepit, pituitoſum, ut in Scholis vocatur Medicis, quod ex collectis in faſciculum in Hiſtoriâ memoratis facilè patet, tàm enim *vitales*, quà appetitum, & cibi & potus, excrementorum ſequeſtrationem, pulſum, cordis motum, & reſpirationem, quàm *animales*, quà ſenſus externos & internos, ac motum, actiones, tam *excreta & retenta*, quàm *qualitates*, tàm res *naturales*, quam *non-naturales*, denique & p. n. pituitoſo temperamento Ægram hanc præditam ſeu ſanguine, in cujus textura calidiores, ſpirituoſiores, volatiles particulæ deſunt, non debitè exaltatæ, ſuppreſſæ, frigidiores, fixiores, craſſiores, juſto copioſiores ſunt, & dominium exercent, ut ita non effectus, ſed cauſa hæ rigiditatis ſint & quietis ſeu minoris agitationis, teſtantur. Taliter conſtitutus ſanguis quàm pronus & aptus ſit ad iſtam, quam accuſavi, dyſcraſiam ſive deviationem, facillimum eſt judicatu. *Aër* pluvioſus, nebuloſus, frigidus, ſuæ naturæ miaſmata corpori communicans per triplicem viam, *Cibi*, ad volatilem ſpirituoſitatem minùs apti, ut ſunt fructus horæi, lacticinia, frixa, nimia haud rarò quantitate aſſumpti. *Vitæ genus* ſedentarium, *curis* intenſioribus expers, *Somnus* longus & profundus, *excretiones* ſolitæ ceſſantes, *medicamen* ordinarium intermiſſum. Hæc enim ſingula partim generando, partim colligendo ſero viſcido ſeu pituitæ uberem præbuerunt materiam, accedente ſimul *Ventriculi* ac *Inteſtinorum* fermento minùs vegeto, fibris laxis, ſpirituum ac caloris imminutione, vaſorum obſtructione, quod famis raritas, alvus fluidior, & facilis abdominis inflatio probant, (& ita de hoc humido *Aſthmate*, quod de ſicco potiſſimùm *Helmontius* dicit, ſub hâc explicatione dicere liceret, nempe ſagittatorem *Aſthmatis* in duumviratu reſidere:) *Cordis* calido vitali, quocunque alio deſcribas nomine, & motu minùs calido ac elumbi, quod languor actionum, pulſus tardus, & mollis teſtantur, *Viſcerum depuratoriorum*, præſertim ſerum ſegregantium & educentium in officio ignaviâ & fruſtratione, quod muci viſcidi, ſputi lenti, craſsi excreatio, ſeri etiam ad alia loca vectio, ſatis aliâs familiaris, ſed poſt intermittens, menſes parci monſtrant, *Pulmonum* directore ſeu calido in officio deficiente, quaſi obruto, ab im-

periæ & conformationis dicto vitio (ut ita hîc *Paracelſi* non tàm minerales fumi cum aëre attracti, quàm ſuperfluum pulmonum humidum aut eorundem Tartarus peccet,ut non tàm ſiccum quàm humidum *Helmontij* aſthma hoc ſit, quòd à cuſtode pulmonis errante & proprium alimentum in excrementa convertente, à Vulcano corruptore, qui fabricat ex bono pulmonis alimento præfata phlegmata, oriri dicitur.

XIII. Hæc, qui penſitat, non miratur aut dubius inquirit in phænoménon cauſas. Aër enim ſubire,ſanguis tranſire naturaliter & neceſſariò debet, ut circulus per totum promoveatur corpus, rarefiat ſ. attenuetur ſanguis,à particulis fuliginoſis, fumoſis, ſeroſis liberetur,ut aër quid vitæ inſerviens maximè neceſſarium advehat; Hoc ſi non fit, quanta exinde noxa, quam ut ſummè provida avertat Natura, iſtam *frequentem, velocem*, & *cum magno niſu* inſtituit *reſpirationem*, reſarcire conans crebriori vice quod una non licet, aëris nimirum in ſufficienti copia & quantitate apta admiſſionem denegatam, pulmonum debitam expanſionem, ſufficientem motum impeditum, unde iſta *Anhelatio. Sibilus & Sonus*, quia velut aër ventis vehementer impulſus celerrimè per rimas & exigua foramina ruens ſibilum format, ita hîc aër tàm in,quàm expirandus per anguſta bronchia liberè meare non valens allidit ad aſperæ arteriæ tubulos cartilagineos, *iſtum* excitat *ſonitum*. *Non* autem hîc, quod aliâs ab eſculentis ſ. potulentis, flatulentis aſſumptis contingere ſolet, bronchia dum pulmones diſtenti ob diaphragmatis reſiſtentiam æqualem poſitionem non ſortientes quà lobos hûc illûc inflectuntur, incurvata aut contorta aërem liberè non transmittentia, ſed allidere facientia iſtum excitarunt ſonitum. *Extrema deſerebat calor*, quia ſpiritus cum ſanguine non ſolùm ob motum impeditum debitè iſtis non advehebantur, ſed & ipſi in ſanguine deficiebant, dejecti, proſtrati erant. *Caput nutabat, brachia reſoluta quaſi erant*, quia animales ſpiritus vigore, agilitate & tono ſuo orbati, nervi enervati, muſculorum fibræ laxæ erant, quibus ſanguinis & ſpirituum debiti affluxus denegatio acceſſit. *Vix verbum proferre valuit*, tùm ob organorum quaſi reſolutionem, tùm ob aëris inſufficientiam ad loquelam, hæc enim reſpirationem intendere magis ſolet. *Pulſus debilis, parvus, rarus, tardus*, ob motum ſanguinis & dyſcraſiam ſpirituum talem. *Inæqualis* erat, ob vaſorum pulmonum ſanguivehorum cavitatem anguſtatam. Poſtquam ab exhibitis & applicitis medicamentis ſpiritus addi, ſuſci-

tari,

tari, reſocillari, mucus incidi, attenuari, fibræ vires recolligere cœperant, Natura ab Ipſo in arteriæ ramis aſperæ valdè ſenſibilis irritatæ thoracis & diaphragmatis ope ipſum expellere conabatur, ab aëre in ductibus trachealibus & laryngis ſeſtringentis anguſtia allidente, *tuſſis* oboriebatur, quo conatu & motu ſenſim & ſenſim viſcidus iſte mucus magna copia per *expectorationem* eductus fuit, portione *ſpumoſa* exiſtente, ob agitationem nimiam & concuſſionem hujus à tàm difficili reſpiratione, ceu liquida præſertim viſcida agitata ſpumeſcere obſervamus quotidie. *Dyſpnœa quaſi nativa* tàm ante quàm poſt iſtos paroxyſmos erat, ob ſanguinem pituitoſiorem, ſerum viſcidius in pulmonum meatibus, & corpus ab obeſitate gravius. *Paroxyſmus* irruebat *ſubitus* ob ſubitaneam iſtam ſpirituum dejectionem, orbationem, accedente anguſtiâ & obſtructione bronchiorum. Ceu autem aliàs *externa* ſubitò irruentia hanc excitare ſolent, quorum tamen hîc nulla ſigna, non enim ſaltem manè jejuno ventriculo, ſed & hora à paſtu ſecunda, non ſolùm de die, ſed & de nocte, tàm ſedentem quàm decumbentem, absque ſenſu ullius externæ injuriæ obruebat paroxyſmus: Ita hîc *interna* cauſa in ipſo jamdum ſpiritibus minùs vegeto pituitoſo ſanguine, & pulmonibus ponenda, velut econtrario ſpiritus in furorem, ferociam & orgaſmum ab interna cauſa ſolùm non rarò ſubitò aguntur.

XIV. *Signa diagnoſtica* ſparſim hucusque recenſita ut repetam & in unum colligam faſciculum, ſuperfluum judico. *Prognoſis* maximum minabatur periculum, minimam ſuppeditabat ſpem ſub ipſius paroxyſmi vehementia ob ſenium, temporamentum pituitoſum, ſ. ſanguinem ſpiritibus pauperem, partem affectam, cauſæ validitatem, ſymptomatum vehementiam, & ſuccedere ſolitæ ſyncopes cardiacæ metum. Hinc prudenter in hoc egit *Medicus*, ut ſuæ non tàm conſulens authoritati & famæ, quàm Ipſius *Ægræ* ſaluti potiſſimùm ſpirituali Adſtantibus magnitudinem indicaret periculi, non autem *Ægra* Ipſi ob avertendam ſubitam conſternationem in Meduſæum ſæpè rigorem ſanguinem agentem. Poſtquam autem ſyncopen non ſupervenire, mucilaginem tuſsi & expectorationi cedere, excreari obſervavit *Medicus*, ſpem iterum quandam concipere & tali Ægram & Adſtantes ſuſtentare potuit, licèt & hoc cum maxima præcautione ac prudentia, nam repetitio paroxyſmi cauſam, vires & Naturam ſuperare monſtrabat. *Dyſpnœam* verò diu

rô diu jam familiarem non ceſſuram modeſtè & cum conſolatione quadam de malo tali jam conſueto edocuit, ac qui ejus augmentum avertendum ſit, fideliter conſuluit.

XV. *Indicationes* in tàm ſubito affectu ſubitâ etiam ſed Artis tamen regulis reſpondenti formavit prudentiâ, quâ concluſit, *limum mucilaginoſum, obſtruentem incidendum, attenuandum, diſſolvendum, educendum, ſpiritus deficientes, conſumptos, ſopitos, languentes, dejectos, regenerandos, reſarciendos, excitandos, roborandos, erigendos, ſanguinem in ſubtilitatem, tenuitatem, volatilitatem, fluxilitatem, flexilitatem majorem & motum debitum redigendum, fibris tonum reſtituendum*, & ſic *vires reſtaurandas eſſe*. Quod effectum, Divina auxiliante benedictione, ſine quâ nihil ſumus, nihil præſtamus, per medicamenta *calida, ſpirituoſa, flammæ vitalis pabulum multiplicantia, effervescentiam naturalem promoventia, particulas ſanguinis agitantia, ſanguinis motum expandentia, Ipſum rarefacientia, aromatica, incidentia, attenuantia, abſtergentia, ſalina, lixivioſa, alcalina, volatilia, oleoſa, balſamica, expectorantia*, per *rerum non-naturalium* medicaminis hoc modo vicem ſubeuntium & *ad Therapevticam Medicinæ partem ſpectantium*, legitimam moderationem. Spirituoſas ut ſanguini adderet particulas, paucas in eo reſiduas ut augeret, dejectas, ſuppreſſas, ut erigeret, elevaret, *Spiritum Vini*, qui nihil niſi oleum fermentando exaltatum & in ſpiritum transmutatum, ſive Sal volatile oleoſum, copioſo phlegmate dilutum dicitur, quia nullum, ceu aliâs *Catarrhalibus, Cephalicis, Apoplecticis* & ſimilibus *Aquis* mulierculæ inſtructiſſima communiter fovere ſolent ſcrinia, hîc ſuppetebat aliud remedium, per varias vias corpori communicavit; *aërem*, qui aliâs in tali paroxyſmo liber, patulus & agitatus requiritur, clauſis excluſit feneſtris ob frigus, pluviam & nebulas, in conclavi præſertim non anguſtiori, non depreſſiori, ſed altiori & ſpatioſo, *fumo* interdixit, ne halitus iſti ad trachéam ſ. ſpiritalem appellentes fiſtulam tuſſim concitent, reſpirationem difficiliorem reddant; thoracem ac abdominis muſculos liberæ reſtituit ab extra *laxationi*, ut illæ ab intra accedentes difficultates, moleſtiæ ac anguſtiæ tolerabiliores fiant; *Medicamenta* præſcripſit recenſita, & quidem *Aq. aſthmaticam*, ex balſamicis, oleoſis, aromaticis, ſalinis volatilibus particulis non deſtitutis, *rad. enul. campan. Ireos Flor. fœnicul. glycyrrhiz. farfar. alth. conſolid. major. ſcylla, ari-*

la' ariſtol. rotund. ver. H. nepet. Praſii, Hyſſopi. ♀*r. Capill. Vener. pulmonar. utr. ſalv. hortens. ſem. Nigell. Eruc. Naſturt. Vrtic. Roman. anis. fœniсul. Bacc. Laur. Iuniper. Spic. Indic. Cinam. Coſt. Arab. Cardamom. Croc. cum vino alb. malvatic. & ſublimat.* parat. exeſſe juſſis aliâs jungi ſolitis, *Iujub. Sebeſt. dactyl. Caric.* & *Loboh. San. & expert. de pulmon. vulp. de pin. & ad aſthma*, cùm modo conſueto deſtillatæ nihil utile de ſe fundant, & ingredientia infundenda ſaltem obviſcent. *Syr. de Praſio* ex lubricantibus, diluentibus, attenuantibus, incidentibus, *praſio ſ. Marrubio, glycyrrhiz. capill.* ♀*r, Hyſſop. Calaminth. anis. rad. Apij, fœnicul. Ireos, Sem. malv. fœnigræc. lini, cydon. paſſul. caric. penid. & mell. deſpumat.* paratum. *Oxymel ſcyllitic. ex mell. deſpum.* oleoſis, balſamicis ſalinis volatilibus & mucilaginoſis atomis prædito, & iſto à *Galeno* tot laudibus ornato *Aceto ſcyllitico*, absque nimiis iſtis & ſuperfluis curis parabili, conſtans. Mixta hæc tria exhibuit, ut ſpirituoſas ſanguini communicaret particulas, ſuppreſſas in eo ſuſcitaret, liberaret, pituitoſas, ſeroſas, viſcidas dilueret, immutaret, attenuaret, incideret, diſſolveret, viasque ad expectorationem diſponeret. Non enim ſolùm in ore, faucibus ac ventriculo ſpirituoſæ tenuiores hujus Mixturæ particulæ ſeſe diffundebant, expandebant, ſpiritus aggrediebantur, refocillabant, ſed & licet pauca quantitate ſenſim ac ſenſim lubricante forma (taliter enim non ſuffocant) per continuum membranæ ductum quædam portio per laryngem & aſperam arteriam delabebatur, ne de ſanguinis circulo noto multa dicam. *Sperma ceti* hactenus communiter habitum, non *Ambram Albidam* vel *purgatam*, non *Haloſanthoi Veterum*, ſed revera *cerebrum* & cerebro *circumfuſum liquorem pinguem, oleoſum, Orcæ Belgis* Potuiſch, particulis enim oleoſis, temperatis, globoſis moleculis, lubricando viſcidum nimis mucum mobiliorem reddit & tenuiorem, vique ſua pectorali expectorationem promovet, ſed non cum Mixtur. iſta, quia ob pinguedinem in calidis felic.ùs ſolvitur juſculis. *Eſſentiam ſuccini*, in quâ unitæ oleoſæ ſuccini partes cum ſpirituoſis volatilibus vini partibus & *Elix. Vit. Maj. Q.* ſpirituoſum volatile balſamicum & aromaticum eminenter, ut cum refluo ſanguine adducti tàm ſpiritus & languentem Archæum ſuſcitent quàm recrementa iſta heterogenea diſcutiant. *Vnguent. pectorale* cum *ol. chamomill.* non ſolùm, ut partes thoracis, externas præſertim, calore actuali & demulcente oleoſa vi conſolaretur, roboraret, ſed & ut diſcutiente incidente vi limoſam attenuaret mucilaginem: *Extrema fricari* juſſit, ut craſſiores ſanguinis particulæ actuarentur, calefierent, agitaren-

tur, attenuarentur, rareſierent, calor per totum æqualiter diſtribueretur, recrementa tranſpirarent & Archæus ſuſcitaretur, moveretur.

XVI. Talibus cum ſubitò proſtratum ſanguinem erexiſſet, fibris tonum reddidiſſet, & mucilaginem Iſtam attenuaſſet, diſſolviſſet & per expectorationem viis adaptatis eduxiſſet, vires, ut deambularet per conclave, redierunt, ſola quad. laſſitud. reſidua; ut autem porrò avertatur paroxyſmus talis, iſtæque in ſanguine & extra illum heterogeneitates ſenſim & ſenſim immutentur, tollantur, pulmonibus robur addatur, præſcribit Medicus *pulv. Mixtur. & Elect. Iſtum* ex *rad. ari ppt.* (aceto enim miteſcit,) quia inſignis calore & egregia in lenta ac viſcida per Sal volatile acre incidenda ac reſolvenda pituita eſt; *Ireos* non dicam *Illyric.* ſed *Florent.* (*Veneta* nimis familiariter cœpit in Pharmacopolia intrudi, ſed multis iſti cedit) quæ calida, ſicca, ſulphureis, blandis, volatilibus vel oleoſis partibus glutinoſos pulmonum humores ſolvere feliciter valet, *helenij*, vi calefaciente, abſtergente, diſcutiente & incidente particulis ſimilibus prædita & *Spermate Ceti* modò laudat. *Florib. ſulphuris* absque *aloes, myrrhæ, ſacchari, corall. &c.* ſupervacanea imò inutili pro hoc affectu additione ſublimatis, tàm depuratum enim ſulphur, quale in *Peru* reperiri dicunt, aut *Quidam* nimis curioſi requirunt, nos non poſſidemus, quia aperiendi, incidendi vi inſigniter polleт, *Benzöes* facilè aſcendentibus, qui volatilibus valdè, ſulphureis, oleoſis, incidentibus, attenuantibus conſtant particulis, & *ſaccharo candi*, quod meatus & mucum ad expectorationem non uno modo diſponit ac facilitat. *Illam* ex *Veronic. aqua* incidentes amaras atomos per vini ſpirituoſitatem magis elicitas unitas continente & *Oxymell. ſcyllitic.* ante deſcript. *Hoc* ex *conſervis Veronicæ* tot encomiis ab *Exc. DD. Sim. Paul.* celebratæ, & *flor. Anthos*, qui quosvis obſtructos meatus feliciter reſerant, craſſos humores abſtergunt & attenuant; *Cort. arantiar. cond.* qui aromatica ſuâ ſpirituoſa, volatili & oleoſa grata amaritudine partes corporis ad generationem aut collectionem phlegmatum quid conferentes, ipſumque phlegma corrigunt; *Nuc. Indic. condit.* quæ ſororio auxilio hoc in negotio priorib. corticib. maxima cum emphaſi ſe jungit, & *Syr. Corr. Citr.* eleganțiori parandi modo elegantiam nacto, calefaciente, ſiccante, roborante facultate, balſamicis, aromaticis, ſpirituoſis, oleoſis atomis multum gaudente. Quæ tàm efficacia aliâs Medicamenta impedire tamen non potuerunt quin binâ adhuc vice truculentus ille tàm ſubitò irrueret paroxyſmus, ut non ſolùm ad priora Medicamenta, ſed & *gummi Ammoniac*, quod celebrem

Brun-

Brunneri reddidit potiunculam ſingulare & decantatum aperiens & attenuans cum *Aq. Veronic. ſpirituoſiori* & lubricante *Syr. de Iujub.* mixtum accurrere opus habuerit felici cum ſucceſſu Medicus, cum iſtud potenter contra mucilaginem pulmonum craſſam, viſcoſam, contumacem, etiam Tartaream agat, unde *ſpiritus Antaſthmaticus Exc. DD Michaëlis* p. m excellit, cujus hæc eſt deſcriptio : ℞. *Cryſtall. ærug. c. acet. deſtillat. par.* ℥vj. *Gumm. ammoniac.* ℥iv. *ſulphuris commun* ℥ij. *M. deſtill.* per alemb. in arena. Prodibit ♌ volat. acidulus, qui ſi rectificetur, maximè penetrabit. Prudenter autem ignem regas neceſſe eſt, aliâs vaſa vehementiſſimè cum maximo impetu rumpi facies.

XVII. Paroxyſmis itaque inducias dantibus quò firma pax iniretur, dyſpnœaq; jam tot annis familiaris mitigaretur, aut ad minimum ejus incrementum prohiberetur, ordinavit *pulv.* & *pilul.* quibus crudiores, feroſiores, pituitoſæ ſanguinis particulæ imminuerentur, alterarentur, attenuarentur, ſpiritus ſuſcitarentur, roborarentur, ſanguinis craſis emendaretur & viſcerum functiones corrigerentur. *Pulverem* ingrediebantur *Trag. aromatic. à Gabelkov. Archiatro Wirtembergico, Authore* nomen ſortita, ex *cinam. zinzib. Garyoph. Galang. min. Gran. Paradis. Macere, Nucist. Santal. alb. rubr.* & *ſacchar. alb.* quæ ſalinis, volatilibus, acribus, aromaticis, oleoſis particulis, vi calefaciente, ſiccante, roborante inſigni ſcatent. *rad. arippt. helen.* ante memoratæ, *L. Saſſafr.* quod oleoſum volatile acre, ſeroſas, phlegmaticas ſuperfluitates fortiter domat, & partes internas roborat, & *Tab. manus Chriſt. perlat.* ob confortationem non ſolùm, ſed & potiſſimùm ob aromatum iſtorum temperationem. *Pilulas* ex *Marocoſtino Extracto*, cujus Ingredientia, vires & laudes in viſcerum tono roborando, phlegmaticis humoribus educendis, alterandis, & ſanguine depurando prolixè & doctè *Author* non absque teſtimonio Experientiæ quotidiano recenſet, cui ſtimulum reſinoſis *Ialappæ* ſegregatis & ſui juris factis particulis addidit. *Fonticulum* brachio induxit, ut iſta ſanguinem inquinantia recrementa toties jam incuſata profunderet. *Diætam* tanquam alteram ſatis potentem Medici manum operi etiam admovit. In ſpecie *aromatum* uſitatorum & *petroſelini radicum* balſamicas, oleoſas, ſalinas, volatiles commendans vires; *motum corporis* ad diſcutiendas cruditates, feroſitates, excitandos ſpiritus, inducendum calorem ſuadens; *Somno* verò *nimio* ſerum cumulanti, ſpiritus ſopienti, & calorem ſuffocanti interdicens. In quibus ſingulis poſtquam Ægra conſilio *Medici* obtemperavit, *Summi Archiatri Gratia* nervum & vim Ipſi conſilio largiente, cui ſit *Sola & Æterna Gloria*, immunem à talibus paroxyſmis hactenus egit vitam.

XVIII. Non levia autem hîc cui oboriri poſſent *Dubia*, quæ priùs removebo, quàm *Hiſtoriæ* hujus *Analyſin* claudam. 1 *Cur Vomitorium* à tot *Medicis* in Aſthmate commendatum non exhibitum? Reſp. Haud rarò Aſthmatis dari ſpeciem, ubi præſentiſſimum à vomitu remedium; In hac verò Ægra prohibebant pituita ſ. mucus valdè viſcidus, locus ejusdem, ſuffocatio imminens, viæ ſpiritales jam dum arctæ, & fibræ relaxatæ. 2. *Cur V. S.* ad ventilandum ſanguinem & liberandos pulmones à ſarcina non fuit adhibita? Reſp. Temperamentum Ægræ

 can-

cauſa morbifica, & vires non ſolum non indicabant, ſed & diſſuadebant eandem. 3. *Cur purgante* Medicamento mucus iſte, cruda iſta & heterogenea ſanguinis recrementa non educta? Reſp. Subito hic opus fuit juvamine, tùm fermentativa illa agitatio, illa ſpiculorum irritatio, Archæi turbatio, paroxyſmum magis auxiſſet. 4. *Cur* in paroxyſmo *Clyſter*, qui ringente *Helmontio*, in talibus & ſimilibus caſibus pro ſacra haberi ſolet anchora, non applicitus? Reſp. Debilitas omnium tùm virium applicationem impediebat. 5. *Cur ſpiritus ſalis armoniac. fuliginis, urinæ volatilis* aut alius hujus indolis non exhibitus? Reſp. Quia coagulatio ſanguinis ab acido auſtero non adfuit, ſed laxitas, ſolutio, enervatio potius. 6. *Cur* Liquirit. farfar. althæa & conſolida committuntur cum aliis deſtillationi pro elicienda aqua, cum nihil tranſcendat alembicum, & ob eandem cauſam, ut dictum, quædam alia omiſſa ſint? Reſp. Omnes balſamicas, oleoſas me iſtis non denegare particulas, & demulcentem, diluentem, lubricantem fundere iſta humiditatem. 7. *Cur* ad Syr. de Praſio confectionem ſem. malvæ, fænugræc. lin. cydon. recepta; mucilaginoſa enim iſta debitam conſiſtentiam, omnemque gratum colorem & ſaporem ſyrupis adimunt? Reſp. Prudens coctio conſiſtentiam retinet, & iſta vias ad muci eductionem diſponens vis præponderat aliquali non inſigni ingrato colori, qui etiam absque iſtis parum arridet. 8. *Cur* non paracentheſis inſtituta, quam ad Phthiſis curationem hodie inſtituunt, infuſis decoctis abſtergentibus, mundificantibus, glutinantibus, vulnerariis. Hîc enim calefacientia, incidentia, attenuantia, diſſolventia, antaſthmatica infundi potuiſſent, ut Medicamentum viribus integrum mox, non per tot ambages, appelleret ad locum affectum? Reſp. 1. Non tàm in ſuperficie pulmonum, quàm interioribus, veſiculis & bronchiis hærebat cauſa morbifica, non tàm fluida & ad effluxum prona, quàm viſcida, vì thoracis exploſiva expellenda erat materia. 2. Subito hîc opus erat auxilio, iſta autem operatio cum fine optato ad finem tàm ſubitò produci non poteſt, viribus præſertim tàm debilibus. Et hæc de propoſito Caſu. *Summo Corporis & Animæ Archiatro ſit Laus, Honor & Gloria in ſempiterna Secula.*

CAlx *tibi*, Kalckbrenner, *nomen formavit &* ardor.
Nec caret effectu nomen, *&* omen *adeſt,*
In Medicam *plenis* ardebas *ignibus* artem
Aſthma *tuum* calcem *dicere quid prohibet?*
Extingues calcem, *feliciter* Aſthma *levabis,*
Crede tuum nomen fama per aſtra vehet.

Nobili ac Præclariſſimo DN. Candidato Reſpondenti amico & Commenſali ſuo dudum ſuaviſſimo exoptatiſſimo, paucis hiſce proſpera quæque animitus precatur

Ioh. Adam Kurrer/ V. I. D. & P. P. h. t. Facult. Iurid. Decanus.

IN Studii Medici ſtadio quia curris *anhelans,*
Te *Reſpirantem* præmia digna manent.

Appos. PRÆSES.

RAra *doces* Raro *ſub Præſide*, rara *ſequatur*
Gloria, ſed Praxis non quoque rara, *precor.*

Tuus quem noſti J. C. Cellarius, Med. Lic.